REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

CELEBESLAAN 20
PIETER WIEGERSMA – DE BOOM DES LEVENS

Datum aanwijzingsbesluit: -
Grondslag: Historisch waardevol kunstwerk overeenkomstig Erfgoedverordening Gemeente Eindhoven
Monumentnummer: WK0025

BASISGEGEVENS

Adres	Celebeslaan 20, 5641 AG Eindhoven
Stadsdeel	Tongelre
Perceelnummer	TGR, sectie D nummer 384
Categorie	Monumentale kunst (gebonden kunst)
Objectnummer	WK0025
Bouwjaar	1966-1967 (gesloopt 2024)
Architect	ir. R.D. Bleeker
Opdrachtgever	Schoolbestuur Stichting Middelbare Meisjesschool
Bouwstijl	Functionalisme
Oorspronkelijke functie	Schoolgebouw voor Rommert Casimir Havo
Huidige functie	Schoolgebouw voor Lorentz Casimir Lyceum

BASISGEGEVENS

Kunstenaar	Pieter Wiegersma
Titel	De boom des levens
Techniek	Keramiek
Kunststijl	wederopbouwkunst
Afmeting	3.40m x 5.25m x 0.07m
Uitvoerders	keramiekbedrijf N.V. Russel-Tiglia, George Goossens in Tegelen (nu Keramiekcentrum Tiendschuur)
Foto's	Ton Langenberg (d.d. 21 april 2026)
Opsteller	Erfgoed gemeente Eindhoven
Aard van bescherming	Keramiek De boom des levens
Datum	14 juli 2026
Bronnen	▪ Bloemen in het zand. P. Wiegersma: een ouvre, Lex van Haterd e.a., Uitgeverij In de Knipscheer, 2000 ▪ Beeldenboek Eindhoven, Jenneke Lambert en Peter Thoben, Eindhoven, 2001

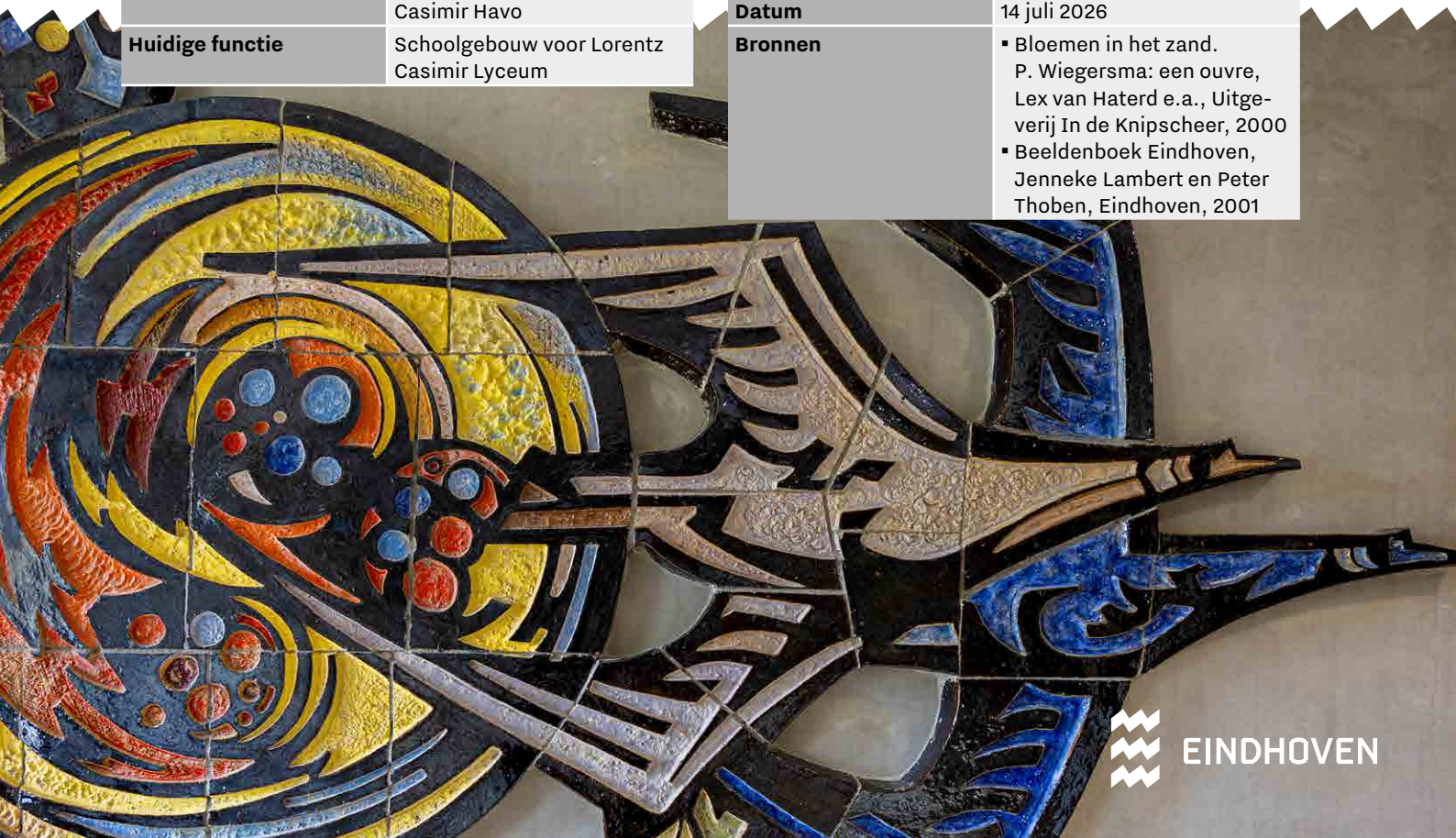

EINDHOVEN

Omschrijving

Pieter Wiegersma (*Deurne, 2 juli 1920 - † Brussel, 23 mei 2009) ontwerpt kunstwerk De boom des levens in 1967 voor het nieuwe schoolgebouw van de Rommert Casimir Havo. De Rommert Casimir Havo is mede opgericht door Sylvia van Lennep, de echtgenote van Frits Philips. De Rommert Casimir vestigt zich in 1946 aan de Celebeslaan 10. In 1964 wordt vergunning verleend voor de bouw van een nieuwe school. Deze school is net als het naastgelegen Lorentz Lyceum een ontwerp van architect Bleeker. In 1967 krijgt Pieter Wiegersma opdracht om een kunstwerk voor deze school te maken. Dat wordt De boom des levens, een monumentaal kunstwerk van keramiek.
Na jaren goede buren van elkaar te zijn geweest besluiten de Rommert Casimir Havo en het Lorentz Lyceum in 1996 om samen te gaan. Uit deze fusie is het Lorentz Casimir Lyceum ontstaan. In 1999 worden de twee schoolgebouwen met elkaar verbonden door een tussenbouw. Met ingang van het schooljaar 2024/2025 worden de twee scholen gehuisvest onder één dak. Het nieuwe gebouw wordt gebouwd op de voormalige sportvelden van het Lorentz Casimir Lyceum. Kunstwerk De boom des levens verhuist mee naar de nieuwbouw en krijgt een plek in het centrale trappenhuis.

Motivering

Pieter Wiegersma ontwerpt kunstwerk De boom des levens in 1967 voor het nieuwe schoolgebouw van de Rommert Casimir Havo. Dit monumentale werk in keramiek is uniek in het oeuvre van Wiegersma.
Het kunstwerk is mede bepalend voor de identiteit van de school. De geschiedenis van de Rommert Casimir Havo en het Lorentz Lyceum is, net als de ontwikkeling van Eindhoven, nauw met Philips verbonden omdat ze zijn opgericht en ondersteund door medewerkers van het bedrijf Philips en de familie Philips.

Aanvullende foto’s

P.W.

Waardering

Cultuurhistorische waarde

- Het kunstwerk is van hoge cultuurhistorische waarde omdat het een representatief voorbeeld is van een monumentaal gebouw-gebonden kunstwerk dat gemaakt is binnen de 1%-regeling voor scholen in Eindhoven.
- Het kunstwerk is van cultuurhistorische waarde omdat het leerlingen van toen in contact heeft gebracht met werken van eigentijdse beeldende kunst. Dit is één van de doelstellingen van de 1%-regeling voor scholen.
- Het kunstwerk is van cultuurhistorische waarde omdat het leerlingen van nu in contact brengt met wederopbouwkunst.
- Het kunstwerk is van hoge cultuurhistorische waarde omdat het zich nog steeds bevindt in het Lorentz Casimir Lyceum.
- Het kunstwerk is van hoge cultuurhistorische waarde omdat het is gemaakt voor het Rommert Casimir Havo. De geschiedenis van deze school is, net als het oude Lorentz Lyceum, nauw met de ontwikkeling van Eindhoven verbonden omdat ze zijn opgericht en ondersteund door de familie Philips.
- Het kunstwerk is van cultuurhistorische waarde vanwege de symbolische betekenis.
- Het kunstwerk is van cultuurhistorische waarde omdat het is gemaakt door keramiekbedrijf N.V. Russel-Tiglia van George Goossens in Tegelen (nu Keramiekcentrum Tiendschuur). Hier hebben veel kunstenaars hun keramiek ontwerpen gemaakt of laten maken.

Architectuur-, bouw-, en kunsthistorische waarde

- Het kunstwerk heeft kunsthistorische waarde omdat het is uitgevoerd als keramiek, een techniek die in de wederopbouwperiode veelvuldig is toegepast.
- Het kunstwerk is van hoge kunsthistorische waarde omdat het een ontwerp is van de gerenommeerde kunstenaar Pieter Wiegersma.

Stedenbouwkundige en/of ensemblewaarde

- Het kunstwerk heeft ensemblewaarde omdat het een plek heeft gekregen in het centrale trappenhuis van de nieuwe school.

Gaafheid en herkenbaarheid

- Het kunstwerk is geheel gaaf bewaard gebleven.

Zeldzaamheid

- Het kunstwerk is een zeldzaam bewaard gebleven voorbeeld in Eindhoven van een monumentaal gebouwgebonden keramiek uit de wederopbouwperiode.
- Het kunstwerk is van hoge kunsthistorische waarde omdat het wat betreft techniek uniek is in het oeuvre van Pieter Wiegersma.

Belevingswaarde

- Het kunstwerk heeft hoge belevingswaarde omdat inmiddels duizenden leerlingen, leerkrachten en ouders deze school hebben bezocht en aan dit kunstwerk bewust of onbewust herinneringen hebben.
- Het kunstwerk heeft hoge belevingswaarden omdat het kunstwerk zorgvuldig en in het geheel is verplaatst naar de nieuwbouw van het Lorentz Casimir Lyceum. Dit geeft aan hoeveel belang er aan dit kunstwerk wordt gehecht.

Identiteitswaarde

- Het kunstwerk heeft hoge identiteitswaarde omdat het in het collectieve geheugen zit van de leerlingen en medewerkers. Het is een herinnering aan de schooltijd en een herkenningspunt.
- Het kunstwerk maakt de school onderscheidend van andere scholen.

Beschrijving algemeen

De boom des levens

De boom des levens bestaat uit ongeveer 90 losse geglazuurde keramiek stenen. De boom is opgebouwd uit een boeket bloemen. In de boom is een nest met twee uitvliegende vogels te zien. Het geheel wordt bijeengehouden door een slinger van klimop. Het werk is gemaakt in het keramiekbedrijf N.V. Russel-Tiglia van George Goossens in Tegelen (nu Keramiekcentrum Tiendschuur).
De boom des levens staat symbool voor vriendschap, vrede, wijsheid en verantwoordelijkheid. De klimop symboliseert in veel gevallen onsterfelijkheid omdat deze plant altijd groen blijft.

Pieter Wiegersma

Pieter Wiegersma is opgeleid aan de kunstnijverheidsschool ‘Kunstoefening’ in Arnhem. Wiegersma is een monumentaal kunstenaar die veelal in opdracht werkt. Na zijn studie werkt hij als glazenier en heeft hij voor een korte tijd zijn glasatelier in De Wieger en daarna gedurende zijn hele leven in het Klein Kasteel in Deurne, waar hij ook lange tijd heeft gewoond. Zijn glaskunstwerken zijn vooral te zien in kerken, kapellen en kloosters. Toen het aantal kerkelijke opdrachtgevers, als gevolg van de ontkerkelijking, begon terug te lopen heeft Wiegersma zich vanaf de jaren ‘70 intensief bezig gehouden met het ontwerpen van grote wandtapijten. Hij maakt meer dan 150 wandtapijten voor kantoren, banken, gemeentehuizen en scholen. Deze tapijten liet hij meestal maken door weverij De Uil in Amsterdam. Een monumentale werk in keramiek is uniek in het oeuvre van Pieter Wiegersma. De beeldtaal sluit wel aan bij andere werken van Pieter Wiegersma zoals een glasappliqué voor de R.K. M.T.S. Eindhoven in 1973 en een tapijt met eveneens de titel Levensboom voor het ziekenhuis in Deurne in 1969. Naast zelfstandig kunstenaar is Pieter Wiegersma van 1965 tot 1988 verbonden geweest als oprichter en artistiek directeur van museum De Wieger in Deurne waar hij de nalatenschap van zijn vader en diens artistieke vrienden heeft beheerd. In 1985 vertrekt hij uit Deurne, de plaats waar hij een haatliefde verhouding mee heeft. Hij gaat wonen in Sint-Genesius-Rode bij Brussel en komt daar te overlijden in 2009.